

Participatieaanpak

Omgevingsvisie Alblasserdam

Inhoud

1. Waarom in gesprek?	3
1.1. De opgave.....	3
1.2. De projectfasen	3
1.3. Waar staan we nu?.....	4
2. Met wie waarover in gesprek?	5
2.1. De participatievragen.....	5
2.2. De publieksgroepen	5
2.3. Rol & betrokkenheid	6
2.4. Publieksanalyses	7
3. Hoe in gesprek? De participatieaanpak.....	9
3.1. Toelichting participatieaanpak	11
4. Organisatie van de participatie	17
4.1. Communicatie	17
4.2. Kaders.....	17
4.3. Organisatie en besluitvorming	17
4.4. Planning.....	17
5. Bijlage	
5.1. Bijlage 1: complete planning participatie	19

1. Waarom in gesprek?

1.1. De opgave

In het kader van de nieuwe Omgevingswet, is de gemeente Alblaserdam gestart met een proces om te komen tot een omgevingsvisie. In deze omgevingsvisie staat hoe de gemeente (delen van) het dorp op de lange termijn wil ontwikkelen op ruimtelijk gebied. Het gaat in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur, cultureel erfgoed en gezondheid. Daarnaast betrekken we het sociaal domein actief, met het oog op een integrale visie. Welke waarden vinden we belangrijk, hoe brengen we die in balans, verschilt dit per gebied? En welke opgaven en kansen zien we op ons af komen? Over deze vragen wil de gemeente Alblaserdam met inwoners en partners in gesprek.

Het doel van het participatieproces is om te komen tot één breed gedragen omgevingsvisie met de focus op het DNA van Alblaserdam en de ambities op de ruimtelijke omgeving.

Totstandkoming participatieaanpak

Deze participatieaanpak is het resultaat van een Fasterclass Participatie op 14 januari 2021 met betrokken beleidsambtenaren, een communicatieadviseur, de betrokken wethouder en raadsleden.

1.2. De projectfasen

De fasen van het project hebben invloed op het participatieproces. Bij de ontwikkeling van de omgevingsvisie van Alblaserdam onderscheiden we de volgende fasen:

Fase 1. Inventarisatie huidig beleid & formuleren 5 mogelijke accenten

De omgevingsvisie is geen nieuw beleidsdocument. In deze projectfase wordt het bestaand beleid geïnventariseerd en geanalyseerd, als basis voor de omgevingsvisie. Denk hierbij aan beleidsstukken als de landelijke/provinciale Omgevingsvisie, regionale (Drechtsteden)/lokale afspraken, data uit de omgevingsscan (milieuaspecten) etc. Daarnaast is de huidige structuurvisie het vertrekpunt voor het opstellen van de omgevingsvisie, waarin de ambitie voor de gemeente Alblaserdam staat beschreven:

"Alblaserdam is een dorp met een menselijke maat waar aangenaam wonen en ruimte voor ontmoeting vanzelfsprekend zijn. Alblaserdam koestert haar groene en dorpse karakter waar de lijnen kort zijn, de sociale infrastructuur hecht en de voorzieningen op het huidige niveau blijven. De economische kracht zit in de marktplaatsfunctie die Alblaserdam vanouds door haar ligging heeft en in de samenwerking met haar omgeving. De houding van de gemeente is er een van netwerken, faciliteren, kansen zien, flexibiliteit en ruimte geven. Vanuit deze basis richt Alblaserdam zich op een veilige en duurzame toekomst."

Op basis van al het huidige beleid, heeft de gemeente Alblaserdam enkele kernopgaven geformuleerd. Maar om vast te stellen waar Alblaserdam in 2050 wil staan, is er volgens de gemeente meer nodig: een denkrichting. Welke onderwerpen vinden we als gemeente belangrijk en waarom? Om een stip aan de horizon aan te brengen, heeft de gemeente een vijftal mogelijke accenten (op de reeds vastgestelde ambitie) geformuleerd:

1. Dorp in de polder (*nadruk op identiteit*)
2. Welvarend dorp (*nadruk op hoogwaardige woonmilieus*)
3. Bedrijvig dijkdorp (*nadruk op werkgelegenheid*)
4. Fit en groen dorp in de polder (*nadruk op milieu en gezondheid*)
5. Groeibriljant (*nadruk op woningbouw en groei*)

Belangrijke thema's als veiligheid, bereikbaarheid, wonen, zorg, werken, vrije tijd, energietransitie, klimaatadaptatie en sociale gezondheid zijn verwerkt in de accenten.

Fase 2. Accent op ambitie Alblasserdam

In fase 2 gaat de gemeente in gesprek met inwoners, bedrijven en organisaties in Alblasserdam om één accent aan te brengen op de reeds vastgestelde ambitie van Alblasserdam. Maar voordat we in gesprek gaan, moeten de vijf mogelijk accenten worden vrijgegeven voor participatie door de gemeenteraad. Dat is de eerste stap in deze fase. Vervolgens onderscheiden we twee sub fasen. Om een accent aan te brengen op de ambitie van Alblasserdam is het nodig dat er a) eerst meer duiding wordt gegeven aan de vijf accenten, om vervolgens in b) een keuze te kunnen maken voor één accent.

Eindresultaat van projectfase 2 is dat er definitieve accenten zijn geformuleerd en dat er een keuze is gemaakt voor één van de accenten. Het gekozen accent bepaalt hoe we de kernopgaven verder gaan invullen en dient als richting voor de nog op te stellen omgevingsvisie van Alblasserdam.

Fase 3. Concept omgevingsvisie Alblasserdam

Nadat er een accent op de ambitie voor Alblasserdam is aangebracht kan dit accent verder worden uitgewerkt in de concept omgevingsvisie. Eindresultaat van deze projectfase is een aangescherpte concept omgevingsvisie die gereed is voor besluitvorming.

Fase 4. Vaststelling omgevingsvisie Alblasserdam

In de laatste projectfase is er een definitief concept omgevingsvisie opgeleverd, die ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. De formele zienswijze procedure gaat van start. Ingediende zienswijzen worden beoordeeld en waar nodig/mogelijk meegenomen in de definitieve omgevingsvisie.

Projectfase 1 (inventarisatie huidig beleid & formuleren 5 mogelijke accenten) is zo goed als afgerond. Het beleid is geïnventariseerd, de kernopgaven zijn bepaald en de vijf mogelijke accenten zijn geformuleerd. Momenteel bevinden we ons in fase 2, waarbij we met de samenleving de accenten verder gaan duiden en uiteindelijk een keuze maken voor één accent voor de toekomst van Alblasserdam. In fase 3 werken we aan de concept omgevingsvisie, waarover de publieksgroepen informeren (en de gelegenheid geven vragen te stellen). De focus van deze participatieaanpak is gericht op fasen 2 en 3.

1.3. Waar staan we nu?

2. Met wie waarover in gesprek?

Het uitgangspunt is dat een participatiegesprek relevant is voor de deelnemers. We bepalen dus met wie we waarover in gesprek willen. Het onderwerp formuleren we in de vorm van een participatievraag. Daarnaast bestaat projectfase 2 uit sub fasen 2a en 2b. Er zijn dan ook twee verschillende participatievragen die we beantwoord willen hebben. Bovendien betrekken we verschillende publieksgroepen en geven we ze per (sub)fase een andere rol/betrokkenheid.

2.1. De participatievragen

De participatievraag is de vraag die we aan het einde van het participatieproces beantwoord willen hebben. Per (sub)fase hebben we de volgende participatievraag geformuleerd:

Fase 2a: 'Dit zijn de 5 mogelijke accenten voor de toekomst van Alblasserdam. Wat verstaat u hieronder en wat betekent dit voor u als X (ondernemer, inwoner, etc.)?'

Fase 2b: 'Welk accent past volgens u het beste bij de toekomst van Alblasserdam?'

Fase 3: 'Dit is de concept omgevingsvisie van gemeente Alblasserdam, uitgewerkt op basis van het gekozen accent. Heeft u vragen?'

2.2. De publieksgroepen

De omgevingsvisie van Alblasserdam is voor verschillende publieksgroepen van belang. Zij zullen de effecten ervan ervaren en/of kunnen invloed uitoefenen. Daarom is het belangrijk om de publieksgroepen goed mee te nemen in het proces. We geven eerst een omschrijving van de publieksgroepen om vervolgens hun betrokkenheid en rol in het participatieproces te bepalen.

Beslissers

Gemeenteraad: De omgevingsvisie wordt uiteindelijk vastgesteld door de gemeenteraad. De raadsleden worden tijdens het participatieproces geïnformeerd over het proces en de resultaten. Ook kunnen zij worden uitgenodigd als toehoorder bij de participatiegesprekken. Tot nu toe is de raad ook al betrokken geweest bij onder andere de sessie die leidde tot deze aanpak, en door de klankbord groep omgevingswet.

College van B&W: Legt de concept omgevingsvisie uiteindelijk ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad. We betrekken het college nauw bij deze participatieaanpak en de bijbehorende resultaten.

Projectteam/kernteam: Het projectteam/kernteam heeft een belangrijke rol in de uitvoering van het participatieproces. Zij zijn verantwoordelijk voor het participatieproces, het organiseren van de gesprekken en de vertaling van de input naar de concept omgevingsvisie.

Gebruikers/afnemers

Belangengroepen en -verenigingen: Denk hierbij aan sport, cultuur, onderwijs, etc. Het zijn georganiseerde groepen en komen op voor de belangen van de inwoner.

Jongerenraad: Een groep geïnteresseerde jongeren die de jeugd in Alblasserdam vertegenwoordigt en gevraagd en ongevraagd advies geven over gemeentezaken.

Adviesraad sociaal domein: door gemeente ingestelde adviesraad die adviezen geeft over vraagstukken in het sociaal domein

Maatschappelijke organisaties: Denk hierbij aan sociale wijkteams, jeugdzorg instellingen, huisartsen, verzorgingstehuizen, woningcorporaties. Ook SWEK (Stichting

Wereld Erfgoed Kinderdijk) is een maatschappelijke organisatie die het Kinderdijkse molencomplex dat sinds 1997 op de Unesco Werelderfgoedlijst staat, beheert en onderhoudt. Nauw betrokken bij (ruimtelijke) ontwikkelingen.

Bedrijven/ondernemers: Alblasserdam kent vele bedrijven. We willen ondernemers graag willen betrekken bij de totstandkoming van de omgevingsvisie.

Inwoners: De gemeente betreft haar inwoners nauw bij de ontwikkeling van de omgevingsvisie van hun Alblasserdam.

Uitvoerders/leveranciers

Interne beleidsambtenaren: Leveren kennis en expertise als het gaat om de diverse betrokken beleidsthema's. We vragen hen dan ook actief mee te denken.

Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid: Zet zich in voor het beschermen van de leefomgeving, het milieu en de natuur (controles, vergunningen en het adviseren van gemeenten vanuit expertise).

Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid: Voeren beleid uit en adviseren ons als gemeente hoe we een veilige en gezonde omgeving voor inwoners, bedrijven en bezoekers van de regio behouden. We houden deze partij goed op de hoogte van de ontwikkelingen.

Dienst Gezondheid & Jeugd: Voeren beleid en geven advies op het gebied van de gezondheid van inwoners. Daarnaast zet deze partij zich in voor ontwikkelkansen voor de inwoners van de regio Zuid-Holland Zuid.

Beïnvloeders

Provincie Zuid-Holland: Middenbestuur tussen Rijk en gemeente en heeft ook een eigen omgevingsvisie ontwikkeld. Een belangrijke partij om te betrekken gedurende het proces.

Waterschap Rivierenland: Maakt zich hard voor droge voeten en voldoende schoon water. Zo ook voor Alblasserdam.

Omliggende gemeente(n): Zoals de gemeenten Ridderkerk, Molenlanden, Papendrecht en Hendrik-Ido-Ambacht.

2.3. Rol & betrokkenheid

De publieksgroepen kunnen verschillende rollen hebben in de ontwikkeling van de omgevingsvisie van gemeente Alblasserdam. We onderscheiden er vier:

- **Meebepalen:** publieksgroepen die medeverantwoordelijk zijn voor beslissingen van doorslaggevende invloed (op beleid, project of uitvoering). Vaak een projectteam/het bestuur.
- **Meewerken:** publieksgroepen die daadwerkelijk meewerken aan het project. Staan vaak dichtbij het projectteam.
- **Meedenken:** publieksgroepen geven inhoudelijke inbreng door het delen van ideeën, ervaringen en expertise.
- **Meeweten:** publieksgroepen hebben geen actieve rol, maar houden we wel op de hoogte van het project (informereren).

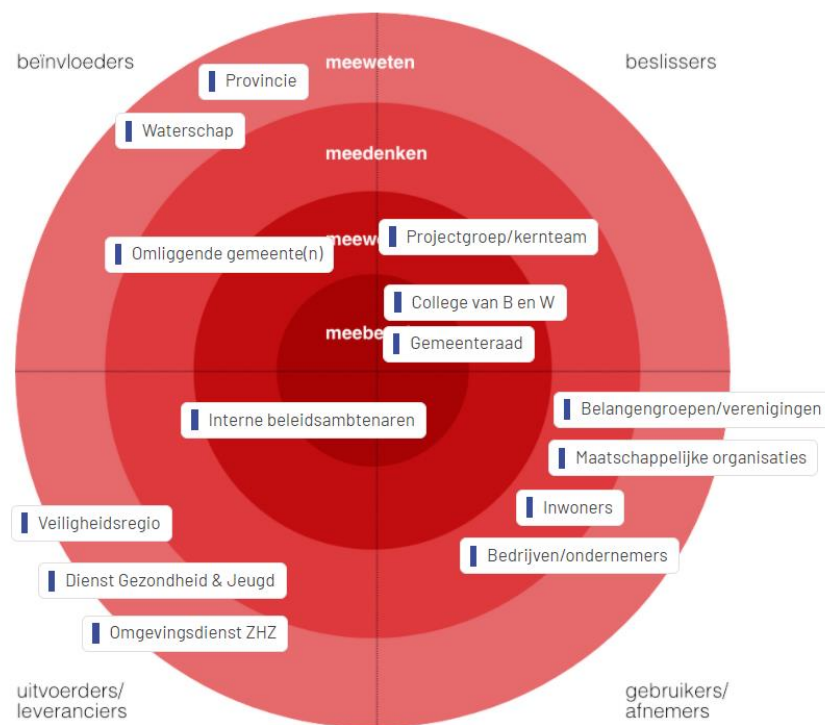
Op de volgende pagina staan drie publieksanalyses waarbij de genoemde publieksgroepen ingedeeld zijn bij de fasen 2a, 2b en 3, inclusief bijbehorende rollen.

2.4. Publieksanalyses

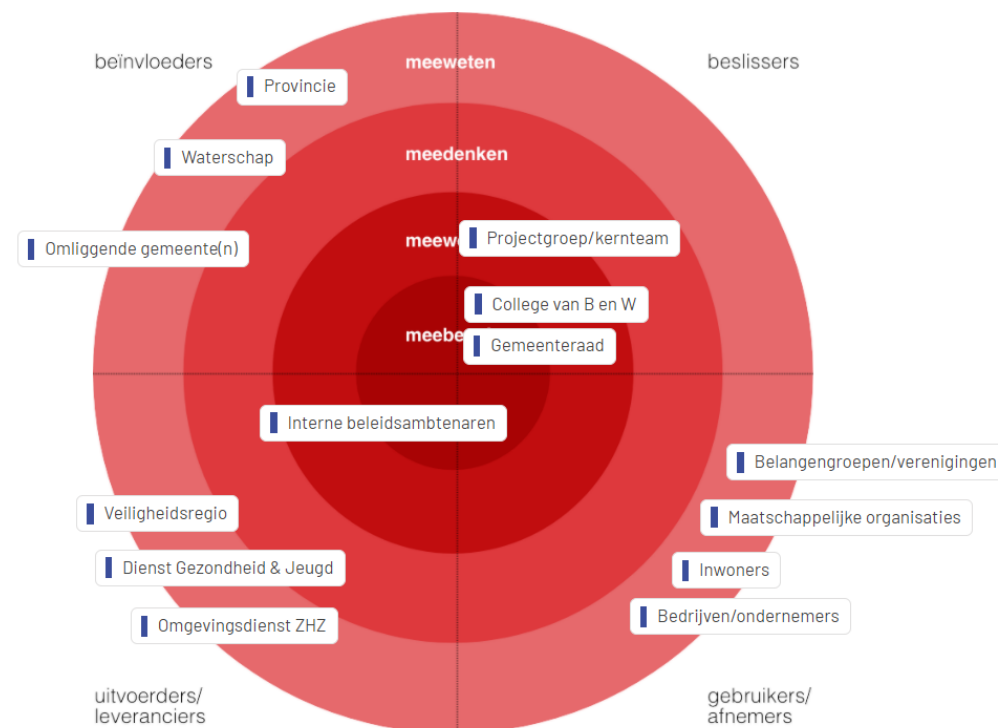
Onderstaand geven we de publieksanalyses weer van fase 2a, 2b en 3.

Fase 2a: *'Dit zijn de 5 mogelijke accenten voor de toekomst van Alblasserdam. Wat verstaat u hieronder en wat betekent dit voor u als X (ondernemer, inwoner, etc.)?'*

Fase 2b: 'Welk accent past volgens u het beste bij de toekomst van Alblasterdam?'

Fase 3: 'Dit is de concept omgevingsvisie van gemeente Alblasterdam, uitgewerkt op basis van het gekozen accent. Heeft u vragen?'

3. Hoe in gesprek? De participatieaanpak

In de participatieaanpak zijn de projectfasen leidend. In onderstaand overzicht zetten we per projectfase uiteen waarom we in gesprek willen, met wie we in gesprek willen en welke rol de gesprekspartners krijgen. Daarnaast doen we suggesties voor mogelijk in te zetten gespreksvormen. De benoemde publieksgroepen zijn het vorige hoofdstuk 'Met wie waarover in gesprek?' toegelicht. In de matrix gebruiken we in sommige gevallen dan ook de verzamelnaam 'beslissers', 'gebruikers/afnemers', 'uitvoerders/leveranciers' of 'beïnvloeders'.

Fase	Eindresultaat	Participatiedoel en -ruimte	Participatievraag	Publieksgroepen	Betrokkenheid	Afzender	Mogelijke gespreksvormen
2. Accent op ambitie Alblasserdam	2a. Duiding accenten	Kwaliteit: raadplegen	Dit zijn de 5 mogelijke accenten voor de toekomst van Alblasserdam. Wat verstaat u hieronder en wat betekent dit voor u?	Gemeenteraad College B&W	Meebepalen	Gemeente Alblasserdam	Digitale enquête, accentencarrousel
				Projectgroep Interne beleidsambtenaren	Meewerken		
				Gebruikers/afnemers: • Belangengroepen/-verenigingen • Jongerenraad • Maatschappelijke organisaties • Bedrijven/ondernemers • Inwoners	Meedenken		
				Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid Veiligheidsregio Dienst Gezondheid & Jeugd Beïnvloeders: • Provincie • Waterschap • Omliggende gemeente(n)	Meeweten		

	2b. Keuze/stemming voor één accent, als richting voor de visie	Kwaliteit: adviseren	Welk accent past volgens u het beste bij de toekomst van Alblasserdam?	Gemeenteraad College B&W	Meebepalen	Gemeente Alblasserdam	Online kick-off verkiezing & stemming
				Projectgroep Interne beleidsambtenaren	Meewerken		
				Gebruikers/afnemers Omliggende gemeente(n)	Meedenken		
				Provincie Waterschap Veiligheidsregio Dienst Gezondheid & Jeugd Omgevingsdienst ZHZ	Meeweten		
3. Concept omgevingsvisie	Aangescherpte concept omgevingsvisie gereed voor besluitvorming	Kwaliteit: raadplegen	Dit is de concept omgevingsvisie van gemeente Alblasserdam, op basis van het gekozen accent. Heeft u vragen?	Gemeenteraad College van B&W	Meebepalen	Gemeente Alblasserdam	Live uitzending
				Projectgroep Interne beleidsambtenaren	Meewerken		
				Gebruikers/afnemers Beïnvloeders Omgevingsdienst ZHZ Veiligheidsregio Dienst Gezondheid & Jeugd	Meeweten		

	April	Mei	Juni	Juli	Augustus
Fase 2a					
Stap 1: Teksten voor verschillende accenten met praatplaten	Tot 22 april				
Stap 2: opzetten participatieplatform					
Stap 3: Opzetten enquête					
Stap 4: Voorbereiden accentencarrousel					
Stap 5: Communiceren, open zetten enquête					
Stap 6: Accentencarrousel avond			1 avond		
Stap 7: Verwerken input naar nieuwe accenten					

3.1. Toelichting participatieaanpak

We geven een toelichting op de participatieaanpak en zetten per fase uiteen waarom, waarover, met wie en hoe we in gesprek gaan met de omgeving. Hierbij omschrijven we in hoofdlijnen hoe de fases en bijbehorende gespreksrondes er uit komen te zien.

Fase 2. Accent op ambitie Alblasserdam

In fase 1 hebben we op basis van bestaand beleid een vijftal mogelijke accenten op de ambitie van gemeente Alblasserdam geformuleerd. In fase 2 willen we deze accenten verder duiden (subfase 2a) en uiteindelijk een keuze maken voor één accent (subfase 2b) samen met de genoemde publieksgroepen.

2a. Duiding accenten

Om te komen tot één accent op de ambitie van Alblasserdam als richting voor de omgevingsvisie, is het eerst van belang om de vijf mogelijke accenten verder te duiden. Hiervoor halen we input en expertise op uit de omgeving, met als doel het verduidelijken en verbeteren van de kwaliteit van het beleid en het bepalen van een gezamenlijke definitie. De ruimte voor inbreng is raadplegen. Dat wil zeggen dat de doelgroepen inbreng kunnen leveren die de gemeente kan gebruiken. De participatievraag die we aan het einde van fase 2a beantwoord willen hebben is: 'Dit

zijn de 5 mogelijke accenten voor de toekomst van Alblasserdam. Wat verstaat u hieronder en wat betekent dit voor u?'

Stap 1: Teksten voor verschillende accenten met praatplaten

De projectgroep werkt samen met de betrokken beleidsambtenaren aan een praatstuk over de vijf mogelijke accenten. In dit praatstuk komt duidelijk naar voren in welke mate de diverse thema's naar voren komen/scoren in elk accent. Er wordt helder omschreven wat inzetten op accent X in de praktijk betekent voor het dorp of thema. Ook worden de accenten visueel gemaakt aan de hand van praatplaten. Het doel van deze praatplaten is voornamelijk het aanwakken van een discussie wat dit accent voor de inwoners zou betekenen en welke voor- en nadelen hier aan verbonden zijn. Daarnaast is het belangrijk om te vermelden dat de vijf mogelijke accenten niet in beton gegoten zijn en dus nog enigszins kunnen worden aangepast. De projectgroep en beleidsambtenaren hebben een meewerkende rol. Samenwerking is hier dus belangrijk.

Stap 2: Opzetten participatieplatform

Om de informatie over de verschillende accenten en de participatie daaromheen helder te communiceren wordt een participatiewebsite opgezet via het opensource participatie-platform Open Stad, hiervoor wordt de URL

www.praatmee.alblasserdam.nl gebruikt. Deze website is in grote mate naar wens aan te passen. Op deze site zal onder andere te vinden zijn:

- Waarom we inwoners betrekken bij dit project
- Wat de participatie globaal inhoudt
- De eerste duiding van de 5 accenten via korte tekst en plaatjes
- De mogelijkheid om deze accenten aan te vullen/te wijzigen via een enquête
- De mogelijkheid om vragen over dit proces te stellen
- Informatie over vervolgstappen en voortgang van dit project
- Aanmeld mogelijkheid voor participatieavonden/directe link naar participatieavonden
- Link naar document Eerste Stap voor geïnteresseerden
- Veel-gestelde vragen

Een eerste versie van de website wordt klaargezet door adviesbureau Draad. Jannelies Pullen en Astrid de Gooijer zullen, in afstemming met de projectgroep omgevingswet, hier input voor leveren. Onder andere zal het bovengenoemde praatstuk als input worden gebruikt. Communicatie zal hier uiteraard ook nauw bij betrokken worden.

Stap 3: Opzetten Enquête

Om de vijf accenten verder te duiden, gaan we een digitale enquête uitzetten op de participatiewebsite en deze onder de publieksgroepen met een meedenkende rol onder de aandacht brengen. Deze publieksgroepen bestaan uit inwoners, bedrijven/ondernemers, maatschappelijke organisaties en belangengroepen/-verenigingen.

In de enquête worden verschillende vragen gesteld, waarvan de belangrijkste: Wat verstaan de deelnemers onder elk accent? En wat betekenen deze accenten voor hun eigen praktijk?

Een enquête is een laagdrempelige manier om mee te denken en je mening te geven (raadplegen). Een bijkomend voordeel van een vragenlijst is dat je deze in je eigen tijd en tempo kan invullen. Het nadeel is dat er geen mogelijkheid is om door te vragen of

te verdiepen op de antwoorden. Daarom maken we ook gebruik van een accentencarrousel.

Stap 4: Voorbereiden accentencarrousel

Om de kans te geven voor extra verdieping op de accenten en hierover met inwoners door te praten, organiseren we een online accentencarrousel. Wat dit precies inhoudt, en welke ondersteuning hier voor nodig is, staat beschreven onder stap 6. Deze accentencarrousel moet goed voorbereid worden. Hierbij zou adviesbureau SIR ons kunnen ondersteunen. Zij zijn al bekend met ons project, en hebben al vaker een dergelijke carrousel gedraaid. Daarnaast zijn zij op hoofdlijnen bekend met Alblasserdam, waardoor zij er voor kunnen hoeden dat de avond niet op te veel (stoeptegel) details in gaat.

Stap 5: Communiceren, open zetten enquête

Www.praatmee.alblasserdam.nl is de centrale plek voor informatie over de omgevingsvisie en voor participatie. Op diverse manieren willen we de publieksgroepen bekend maken met het opstellen van de omgevingsvisie, meenemen in het proces en leiden naar het participatieplatform. Hierin moet papieren communicatie de mensen bereiken die anders digitaal niet bereikt zouden worden:

- Brief/folder/kaart aan alle huishoudens
- Huis-aan-huis krant
- Sociale media gemeente
- Website gemeente
- Gemeentenieuws
- Link in alle e-mail handtekeningen van medewerkers
- Ondernemersbrief

Afhankelijk van het kanaal, willen we in meer of mindere mate over het volgende communiceren:

- Wat is de omgevingswet/-visie
- Waarom het interessant is voor inwoners om hierover mee te denken

- Wat de participatie globaal inhoud
- Informatie over vervolgstappen en voortgang van dit project
- Verwijzing naar www.praatmee.alblasserdam.nl voor meer informatie en het daadwerkelijk participeren

Stap 6: Accentencarrousel avond

Een andere optie om de accenten te duiden, is het organiseren van een (online) accentencarrousel. De deelnemers (dit hoeven niet per se mensen te zijn die de enquête hebben ingevuld) worden verdeeld in groepjes van maximaal 10 personen met in iedere groep verschillende belangen aan 'tafel'. Elke X aantal minuten komt er een 'accentdrager' langs die een toelichting geeft op het betreffende accent en (de score op) bijbehorende ambities en thema's. Vervolgens gaat de groep met elkaar in gesprek over wat het accent voor hem/haar betekent. Na X aantal minuten komt een volgende 'accentdrager' langs die een beschrijving geeft van zijn/haar accent en zo gaat dit door totdat alle accenten zijn langs geweest. Elke groep wordt begeleid door een gespreksleider, mogelijk van bureau SIR, en een notulist. Een dergelijke gespreksvorm is erg geschikt voor verdieping en interactie. Raadsleden kunnen bij deze gesprekken aanwezig zijn, maar alleen in de rol van toehoorder.

Stap 7: Verwerken input naar nieuwe accenten

De input van de enquête en de accentencarrousel zullen worden verwerkt. Zo wordt de Eerste Stap aangepast, met als belangrijkste aanpassing de vernieuwde accenten. Hierop volgend zullen de veranderingen ook op andere plekken worden doorgevoerd: nieuwe teksten voor accenten op www.praatmee.alblasserdam.nl, filmpjes met informatie over de nieuwe accenten, aangepaste praatplaten. In fase 2b zullen deze accenten ter stemming worden voorgelegd.

	Augustus	September	Oktober	November	December	2022
Fase 2b						
Stap 1: Verder ontwikkelen informatie accenten						
Stap 2: participatieplatform aanpassen						
Stap 3: Communiceren						
Stap 4: Kick-off event voor de stemming		± 15 sep				
Stap 5: Langs gaan bij groepen						
Stap 6: Ontvangen reacties						
Stap 7: Uitwerken input						
Stap 8: Raad vragen om besluit						

2b. Keuze/stemming voor één accent

De projectgroep verwerkt de opgehaalde input uit fase 2a in definitief geformuleerde accenten, zodat er in fase 2b een keuze gemaakt kan worden voor één accent, in samenspraak met de omgeving. De participatievraag in deze fase luidt als volgt: 'Welk accent past volgens u het beste bij de toekomst van Alblasserdam?' We vragen de publieksgroepen een voorkeursstem uit te brengen. Zij hebben hierbij een adviserende rol (niet bindend voor besluit) richting het bestuur. De gemeenteraad maakt uiteindelijk de keuze voor één accent (rol meebepalen) en dus geen combinatie van accenten. Het is van belang van tevoren goed te communiceren wat we van de raad verwachten. Vanwege de adviserende rol van de publieksgroepen is het tevens van belang dat het bestuur, na de keuze voor één accent, goed uitlegt waarom daar voor gekozen is.

De projectgroep en de interne beleidsambtenaren hebben in deze fase opnieuw een meewerkende rol. In de gesprekken met de externe publieksgroepen, maar ook de vertaling naar de omgevingsvisie is voor hen een taak weggelegd. Publieksgroepen zoals de Provincie, Waterschap, Veiligheidsregio, Dienst Gezondheid & Jeugd en de Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid krijgen hebben in deze fase de rol van 'mee-weten' en worden geïnformeerd over de vijf definitieve accenten en de resultaten van de participatie. We geven de 'gebruikers/afnemers' en omliggende gemeente(n) de rol van meedenken.

Stap 1: Verder ontwikkelen informatie accenten

In fase 2a zijn de accenten al verder geduid. In deze stap moet gezorgd worden dat inwoners genoeg gevoel kunnen krijgen bij de verschillende accenten om daadwerkelijk een keuze te maken. In de vorige fase hadden we hiervoor al teksten en praatplaten (deze moeten wellicht wat worden aangepast), maar in deze fase kunnen we ook nog een kort filmpje met uitleg toevoegen en een meter om te laten zien hoe een accent scoort op verschillende thema's.

Stap 2: Participatieplatform aanpassen

De nieuwe accenten moeten aangepast worden op de participatiewebsite. Daarnaast moet de mogelijkheid om te stemmen op een accent worden toegevoegd. Dit moet gelijk op de homepage zichtbaar zijn.

Stap 3: Communiceren

Net zoals bij stap 5 bij fase 2a is uitgebreide communicatie belangrijk. De website www.praatmee.alblasserdam.nl is weer de centrale plek voor informatie over de omgevingsvisie en voor participatie. Op diverse manieren willen we de publieksgroepen bekend maken met het opstellen van de omgevingsvisie, meenemen in het proces en leiden naar het participatieplatform. Hierin moet papieren communicatie de mensen bereiken die anders digitaal niet bereikt zouden worden:

- Brieven aan alle inwoners
- Huis-aan-huis krant

- Sociale media gemeente
- Website gemeente
- Gemeentenieuws
- Link in alle e-mail handtekeningen van medewerkers
- Ondernemersbrief

Omdat in deze fase een duidelijke koers wordt bepaald voor de toekomst van Alblasserdam, zullen er nog een aantal communicatiekanalen worden toegevoegd:

- Posters (borden langs de weg, in gemeenschappelijke ruimtes, sportclubs)
- Advertentie op digitale reclameborden
- Advertentie op verkiezingsborden
- Kraampje op markt/braderie (als dit mogelijk is i.v.m. corona-regels)

Afhankelijk van het soort media, willen we in meer of mindere mate over het volgende communiceren:

- Waarom we inwoners betrekken bij dit project: het belang dat mensen hun stem laten horen
- Wat de participatie globaal inhoud
- Informatie over vervolgstappen en voortgang van dit project
- Verwijzing naar www.praatmee.alblasserdam.nl voor meer informatie en het daadwerkelijk participeren

Via kanalen waarop alleen korte berichten gecommuniceerd kunnen worden (twitter, posters) kunnen scenario's tegenover elkaar worden gezet, met de vraag om te kiezen. Bijvoorbeeld: 'Meer woningen of meer groen? Kies nu op (...)'

Stap 4: Kick-off event voor de stemming

We starten het participatiegesprek in fase 2b met een online kick-off verkiezing. Na een (eventuele) aftrap door de wethouder, lichten we alle vijf mogelijke accenten toe (bijvoorbeeld door de leden van de projectgroep). Hierbij geven we ook meer informatie over de totstandkoming van deze accenten. Vervolgens vragen we de aanwezigen hun voorkeursstem uit te brengen. Wellicht kunnen we de tussenstand

van die avond ook tonen als dat mogelijk is. Raadsleden kunnen uiteraard ook aansluiten bij deze online kick-off, als toehoorder.

Stap 5: Langsgaan bij groepen

Indien in september/oktober weer de mogelijkheid bestaat om ook een aantal fysieke momenten te plannen, dan zouden wij graag de stemming voor de accenten onder de aandacht brengen bij groepen waar deze behoefte wellicht groter is dan bij de gemiddelde inwoner. Denk hierbij aan bejaardenhuizen of woonzorggroepen. Ook zouden wij in deze fase langs willen gaan bij basisscholen; het is niet alleen leuk om kinderen iets meer te leren over hoe de gemeente werkt, maar ook nog eens extra belangrijk omdat we beslissingen maken over de toekomst van Alblasserdam en zij met deze toekomst te maken krijgen. Ook zouden we jongeren willen laten aansluiten door het betrekken van de jongerenraad of wellicht de jongeren bij de Postduif bij de stemming te betrekken.

Deze stap moet nog verder uitgewerkt worden, afhankelijk van de mogelijkheden. Daarom is deze stap nog niet toegevoegd in de werkbegroting.

Stap 6: Ontvangen reacties

Uiteraard geven we betrokkenen die niet aanwezig kunnen zijn bij de kick-off of niet fysiek benaderd worden ook volop de gelegenheid deel te nemen. De mogelijkheid om te stemmen blijft nog enkele weken beschikbaar en hierover zal uitgebreid gecommuniceerd worden. Tot 15 oktober heeft elke inwoner van Alblasserdam de mogelijkheid om te stemmen op hun gewenste accent.

Stap 7: Uitwerken input

Aan het eind van deze participatieronde hebben we inzichtelijk welk accent op de ambitie de voorkeur heeft van onze betrokken publieksgroepen. Dit zal worden verwerkt in een voorstel naar de raad. De raad wordt op de hoogte gesteld welke accent(of accenten, afhankelijk van hoe de stemming uitpakt) de voorkeur heeft.

Stap 8: Raad vragen om besluit

De gemeenteraad neemt vervolgens op basis van de resultaten uit fase 2 de beslissing voor één accent als richting voor de omgevingsvisie. Het is belangrijk dat dit op een goede manier met de publieksgroepen wordt gecommuniceerd. Welke keuzes zijn gemaakt en waarom.

Fase 3. Concept omgevingsvisie

De projectgroep werkt het gekozen accent verder uit, met als eindresultaat van fase 3: een concept omgevingsvisie. Voordat deze ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad, leggen we de concept omgevingsvisie nog één keer terug aan de publieksgroepen. Met als doel om alle betrokken publieksgroepen goed te informer over de resultaten. Hierbij stellen we de volgende participatievraag: *'Dit is de concept omgevingsvisie van gemeente Alblasterdam op basis van het gekozen accent. Heeft u vragen?'* We zien de volgende mogelijke gespreksvorm voor ons:

- Live uitzending

Live uitzending

Om de publieksgroepen te informeren over de concept omgevingsvisie én de gelegenheid te geven om vragen te stellen, is een live uitzending een geschikte gespreksvorm. Voorafgaand aan de live uitzending wordt de concept omgevingsvisie met de publieksgroepen gedeeld via de ingerichte communicatiekanalen. Eventueel kun je een oproep doen om vooraf vragen in te dienen, zodat je die tijdens de live uitzending kunt beantwoorden. In de live uitzending geeft de gemeente een toelichting op de concept omgevingsvisie en kunnen kijkers ook nog vragen stellen via een telefoonnummer, die vervolgens live beantwoord worden.

Naarmate de participatie in fase 2 vordert, zullen wij ook de participatie in fase 3 verder uitwerken. Dit zullen wij in 2022 concreet uit werken.

4. Organisatie van de participatie

4.1. Communicatie

Een goede communicatieaanpak is een belangrijke succesfactor in dit participatieproces. Voordat we in gesprek gaan met de omgeving over de vijf mogelijke accenten, is het noodzakelijk inwoners en partners Alblasserdam te informeren over de nieuwe Omgevingswet en de bijbehorende omgevingsvisie. Wat houdt de wet precies in? En wat is een omgevingsvisie? We informeren de publieksgroepen en houden ze op de hoogte van de voortgang van het project door middel van een centraal (participatie)platform, met daarop achtergrondinformatie, kaders en veel gestelde vragen (en antwoorden). Het voordeel van het participatieplatform, is dat deze ook de benodigde functionaliteiten heeft om de deelnemers uit te nodigen voor de participatiegesprekken (denk aan het uitzetten van een digitale enquête, een uitnodiging voor de accentencarrousel, de kick-off en de mogelijkheid om te stemmen). Hiermee creëren we een heldere en centrale ingang en een plek om naar te verwijzen vanuit onze eigen gemeentelijke kanalen (website, sociale media, etc.). Meer informatie over communicatie per fase is terug te lezen in hoofdstuk 3.

4.2. Kaders

Het is belangrijk om vooraf aan te geven over welke onderwerpen wel/niet gesproken gaat worden. Wat staat vast? Waar is nog ruimte? Er zijn verschillende kaders van toepassing:

- Beleidskaders: bestaande wet- en regelgeving, klimaatdoelstellingen, nationale en provinciale omgevingsvisie
- Planningskaders: participatietraject uiterlijk 2022 afgerond, inwerkingtreding Omgevingswet 1 januari 2022

4.3. Organisatie en besluitvorming

In dit participatietraject is wethouder Arjan Kraijo bestuurlijk opdrachtgever namens het college van B&W en Saskia van Eck namens het Management. Opdrachtnemer en projectleider is Martijn Stortenbeker en wordt ondersteund door de projectgroep bestaande uit Jannelies Pullen en Astrid de Gooijer.

4.4. Planning

Onderstaand de planning voor het uitvoeren van de participatie omtrent de ontwikkeling van de omgevingsvisie voor gemeente Alblasserdam. In bijlage 1 is een uitgebreide planning te vinden per stap.

Projectfasen	Wanneer?
Fase 1 afronden: formuleren 5 mogelijke accenten en gemeenteraad geeft deze vrij voor participatie	Februari t/m maart 2021
Goedkeuring participatieaanpak door college van B&W (en eventueel gemeenteraad)	Mei 2021
Fase 2a. Duiding accenten op ambitie Alblasserdam	Mei t/m juli 2021
Fase 2b. Keuze/stemming voor één accent	September t/m december 2021
Fase 3. Concept omgevingsvisie	Q1 tot en met Q3 2022
Fase 4. Vaststelling omgevingsvisie	Q3/Q4 2022

Colofon SIR

Deze participatieaanpak is een resultaat van de Fasterclass Participatie 'omgevingsvisie Alblasserdam' op 14 januari 2021. Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Uitgave

SIR communicatie & participatie
Voortsweg 131
7523 CD Enschede
(053) 430 70 44

Versienummer 1.2**Datum 05-05-2021****Auteurs:**

Loret Nijmeijer
Amanda Altepping

Bijlage 1 complete planning participatie

	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	2022
Fase 2a										
Stap 1: Teksten voor verschillende accenten met praatplaten	Tot 22 april									
Stap 2: Opzetten participatieplatform										
Stap 3: Opzetten enquête										
Stap 4: Voorbereiden accentencarrousel										
Stap 5: Communiceren, open zetten enquête										
Stap 6: Accentencarrousel avond			1 avond							
Stap 7: Verwerken input naar nieuwe accenten										
Fase 2b										
Stap 1: Verder ontwikkelen informatie accenten										
Stap 2: Participatieplatform aanpassen										
Stap 3: Communiceren										
Stap 4: Kick-off event voor de stemming						± 15 sep				
Stap 5: Langs gaan bij groepen										
Stap 6: Ontvangen reacties										
Stap 7: Uitwerken input										
Stap 8: Raad vragen om besluit										
Fase 3										
Concept omgevingsvisie schrijven										